

Dejepis

Charakteristika predmetu

Dejepis spolu s humánnou zložkou zemepisu a občianskou náukou tvorí vzdelávaciu oblasť spoločensko-vedných predmetov. Je v nej však samostatným predmetom a spolu s nimi v interaktívnych vzťahoch predstavuje jeden z významných prostriedkov procesu humanizácie žiakov. V jeho priebehu si žiaci postupne osvojujú kultúru spoločenskej komunikácie a demokratické spôsoby svojho konania na základe oboznamovania sa s vývojom ľudskej spoločnosti najmä z hľadiska aspektu konajúcich osôb, či skupín ľudí a tiež prostredníctvom pohľadov na dôležité formy života spoločnosti v jednotlivých historických obdobiach.

Hlavnou funkciou dejepisu je kultivovanie historického vedomia žiaka ako celistvej osobnosti a uchovanie kontinuity historickej pamäti v zmysle odovzdávania historickej skúsenosti či už z miestnej, regionálnej, celoslovenskej, európskej alebo svetovej perspektívy. Súčasťou jej odovzdávania je predovšetkým postupné poznávanie takých historických udalostí, dejov, javov a procesov v priestore a čase, ktoré zásadným spôsobom ovplyvnili vývoj slovenskej spoločnosti a premietli sa do obrazu našej prítomnosti. Pričom kladie dôraz na dejiny 19. a 20. storočia, v ktorých môžeme nájsť z väčšej časti korene súčasných spoločenských javov i problémov.

Takto vedie žiakov k úcte k vlastnému národu, k rozvíjaniu vlastenectva ako súčasť kultivovania ich historického vedomia, v ktorom rezonuje i úcta k iným národom a etnikám, rovnako tak rešpektovanie kultúrnych a iných odlišností, ľudí, rôznych diverzifikovaných skupín a spoločenských skupín. Prispieva tak k rozvíjaniu hodnotovej škály demokratickej spoločnosti. Rovnako dôležitosť pripisuje aj demokratickým hodnotám európskej civilizácie.

Ciele predmetu

Za základnú cieľovú kategóriu výučby dejepisu v Základnej škole sv. Kríža v Kežmarku považujeme tvorbu študijných predmetových, medzipredmetových kompetencií – spôsobilosti, schopností využívať kvalitu získaných znalostí v rôznych poznávacích i praktických situáciách, ktoré umožnia žiakom, aby nepristupovali k histórii len ako k uzavretej minulosti, ale aj k rozvíjaniu celej škály kompetencií (spôsobilostí) klásť si v aktívnej činnosti kognitívne rôznorodé otázky, pomocou ktorých sa cez prizmu prítomnosti pýtajú na minulosť.

Poznanie cirkevných dejín je taktiež dôležitou súčasťou obsahového štandardu predmetu dejepis. Naším cieľom je umožniť žiakom, aby nepristupovali k histórii len ako k uzavretej minulosti, ale kriticky ju hodnotili a vytvárali si postupne svoj vlastný názor.

Dôraz budeme klásť na poznávanie rôznych historických prameňov - hmotných i písomných. Navštívime múzea v Spišskom regióne a archív v Spišskej Sobote. Spoločne s učiteľom budú žiaci pátrať po stopách minulosti v historických písomných, obrazových a hmotných prameňoch. Svoje poznanie budú žiaci rozvíjať aj prostredníctvom multimediálnych prostriedkov. Dôraz budeme klásť na aktívne učenie, hľadanie,

osvojovanie a vytváranie poznatkov na základe vlastnej činnosti a skúsenosti. Aktívnym učením budeme prekonávať transmisívnu výučbu dejepisu. Namiesto odovzdávania poznatkov v hotovej podobe sa žiaci pod vedením učiteľa zapoja do procesu hľadania, objavovania a konštruovania poznatkov na základe vlastnej činnosti a skúsenosti v kooperatívnom tvorivom učení. Pri výučbe dejepisu budeme rozvíjať **kognitívnu, duchovnú a tvorivú stránku osobnosti žiakov.**

Základné predmetové kompetencie (spôsobilosti)

Žiaci sa naučia pracovať:

1. s historickým časom

- zaraďovať historické udalosti, javy, procesy a osobnosti chronologicky
- zaraďovať historické udalosti, javy, procesy a osobnosti synchronne
- rozpoznať postupne nerovnomernosť historického vývoja
- využívať medzníky ako prostriedok orientácie v minulosti

2. s historickým priestorom

- rozlišovať miestny, regionálny, národný, globálny historický priestor
- zaraďovať historické udalosti, javy, procesy a osobnosti priestorovo
- rozpoznať podmienenosť medzi historickým priestorom a spôsobom života a obživy človeka , spoločnosť

3. s historickými faktami udalost'ami, javmi a procesmi a ich hodnotiacim posudzovaním

- vymedziť jednotlivú historickú udalosť, jav , proces, osobnosť
- popísať jednotlivé historické udalosti, javy, procesy, osobnosti na základe určujúcich znakov
- rekonštruovať konanie a postoje ľudí v minulosti
- skúmať konanie ľudí v daných podmienkach a vysvetľovať ho
- určiť príčiny jednotlivých historických udalostí, javov, procesov
- vymedziť dôsledky jednotlivých historických udalostí, javov, procesov
- rozpoznať charakteristické znaky jednotlivých historických období
- rozpoznať základné faktory, ktoré ovplyvňujú historický vývoj

- aplikovať ich v nových situáciách, v skúmateľských postojoch a pracovných postupoch pri vyšetrovaní, pátraní v školských historických písomných, obrazových, grafických a hmotných prameňoch – stopách minulosti
- vymedziť predmet skúmania
- učia sa vymedziť, čo môžu skúmať pri priamom pozorovaní artefaktov
- vytvárať plán skúmania
- v pracovnom tíme zhŕňať výsledky svojho skúmania
- učia sa vytvárať záznam zo skúmania

Žiaci získajú základné informácie ako:

- vyhľadávať relevantné informácie z rôznych zdrojov – textov verbálnych, obrazových, grafických, z textov kombinovaných, z učebníc, cvičebníc, slovníkov, atlasov, časopisov, webových stránok, z populárno-vedeckej literatúry a historickej beletrie
- využívať tieto informácie a verifikovať ich hodnoty - vyberať, organizovať, porovnávať, rozlišovať, zaraďovať, kriticky zhodnotiť rôzne zdroje informácií
- štruktúrovať výsledky, výstupy a potvrdenia vybraného postupu, zoraďovať výsledky, integrovať ich do chronologického a historického rámca, vyhodnocovať správnosť postupu a tvoriť súbor vlastných prác.

Uvedený komplex študijných (predmetových) kompetencií (spôsobilostí) spresňujeme a konkretizujeme v učebných požiadavkách v jednotlivých tematických celkoch učebného obsahu v podobe systematizovaného výkonového štandardu.

Prierezové témy

Multikultúrna výchova

- a) rozvoj schopnosti rešpektovať a podporovať rôzne kultúrne ukotvenie vo svojom okolí
- rozvíjať poznanie rozličných kultúr a akceptovať kultúrne rozmanitosti

Tvorba projektu a prezentačné zručnosti

- a) prezentovať svoju prácu písomne aj verbálne s použitím informačných a komunikačných technológií

Enviromentálna výchova

- a) pochopiť význam udržateľného rozvoja ako pozitívnej perspektívy ďalšieho vývoja ľudskej spoločnosti

- b) posilňovať pocit zodpovednosti vo vzťahu k živým organizmom a ich prostrediu
- c) vnímať život ako najvyššiu hodnotu
- d) rozvíjať schopnosť kooperovať v skupine, deliť si úlohy, nieť zodpovednosť

Osobnostný a sociálny rozvoj

- a) rozvoj sebadôvery
- b) pestovať kvalitné medziľudské vzťahy
- c) rozvoj tvorivosti a rozvoj logického myslenia

Mediálna výchova

- a) osvojiť si stratégie kompetentného zaobchádzania s rôznymi druhmi médií
- b) kriticky a selektívne využívať médiá a ich produkty – zdroj informácií
- c) rozvíjať schopnosť obhajovať vlastné názory a kritického premýšľania
- d) schopnosť filtrovať a selektovať pozitívne informácie z médií

Finančná gramotnosť

- a) rozvíjať u žiakov schopnosť fungovania jednotlivca a rodín v ekonomickej oblasti
- b) pochopiť otázky bohatstva a chudoby
- c) viesť žiakov k hodnotovej orientácii k peniazom
- d) vytvárať modely zabezpečenia jednotlivca a rodín peniazmi s uvedením príkladov extrémov
- e) viesť k vytváraniu osobných a rodinných modelov zabezpečenia životných potrieb

Medzipredmetové vzťahy

Medzipredmetové vzťahy pri vyučovaní dejepisu budeme rozvíjať:

1. prostredníctvom tém, ktoré sú spracované v rámci rôznych predmetov
2. prostredníctvom IKT, ktoré sú aplikovateľné v rámci predmetu dejepis, e- maily, využívanie prezentácií – PowerPoint

3. organizovaním exkurzií a súťaží - návšteva múzea, hradu, knižnice, Evanjelického lýcea, dejepisná olympiáda.

Výstupy

Naším cieľom je pripraviť žiakov na získanie požadovaných výstupov.

1. Budeme klásť dôraz na vytvorenie dobrých vzťahov v triede, na rozvíjanie sebazpoznania žiaka a jeho sebahodnotenia. Našou snahou je priviesť žiakov k tomu, aby získali dobrý učebný štýl, poznali svoje silné a svoje slabé stránky.
2. Pedagogické stratégie budeme orientovať na riešenie problémových úloh a tvorbu projektu o 2. sv. vojne. Žiaci sa budú učiť pracovať so zdrojmi – s odbornou literatúrou, časopismi, budú získavať údaje z internetu.
3. V prvom septembrovom týždni zrealizujeme pre žiakov kurz: Bezpečnosť v škole i mimo školy. Dôraz budeme klásť na bezpečné správanie sa žiakov na cestách.

Metódy a formy práce

Voľba vyučovacích metód, foriem, techník je v kompetencii učiteľa. Hlavným kritériom ich výberu bude miera efektivity plnenia vyučovacieho cieľa. Našou snahou bude vhodne využívať alternatívne, aktivizujúce a progresívne formy a metódy vyučovania. Pri výbere metód budeme dbať na to, aby boli veku primerané a aby podporovali motiváciu, záujem a tvorivé činnosti žiakov.

Zoznam metód a foriem práce

1. **Expozičné metódy** – vysvetľovanie, rozprávanie, beseda
2. **Názorno-demonštračné metódy** – pozorovanie, predvádzanie
3. **Problémové metódy** – heuristická metóda (vymedzenie a rozbor problému)
4. **Aktivizujúce metódy** – diskusia, situačná metóda, inscenačná metóda
5. **Práca s knihou a textom** – čítanie s porozumením, spracovanie textových informácií, učenie sa z textu, vyhľadávanie, triedenie, využívanie podstatných informácií, samostatné učenie prostredníctvom informačnej a komunikačnej techniky a experimentovanie
6. **Motivačné metódy** – motivačné rozprávanie, motivačný rozhovor, motivačný problém, motivačná demonštrácia
7. **Fixačné metódy** – metódy opakovania a precvičovania (ústne, písomné), zadanie domácej úlohy
8. **Praktické aktivity** – samostatná činnosť na základe inštrukcie
9. **Tímová práca**

Z **organizačných foriem** budeme uplatňovať **vyučovaciu hodinu** (základného, motivačného, expozičného, fixačného a aplikačného typu). Podľa podmienok školy a regionálnych možností budeme voliť **terénne pozorovanie, praktické aktivity a exkurzie**.

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

TONKOVÁ, M. – MIHÁLIKOVÁ, M.: Dejepis pre 5. ročník základných škôl. Bratislava: Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 2015.

KRASNOVSKÝ, B. – MIHÁLIKOVÁ, M. – TONKOVÁ, M.: Dejepis pre 6. ročník základných škôl a 1. ročník gymnázia s osemročným štúdiom. Bratislava: Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 2017.

LUKAČKA, J. – TONKOVÁ, M. – KAČÍREK, Ľ. – HANOVÁ, S.: Dejepis pre 7. ročník základných škôl a 2. ročník gymnázia s osemročným štúdiom. Bratislava: Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 2011.

BEDNÁROVÁ, M. – KRASNOVSKÝ, B. – ULRICHOVÁ, B.: Dejepis pre 8. ročník základných škôl a 3. ročník gymnázia s osemročným štúdiom. Martin: Vydavateľstvo Matice slovenskej, 2011.

KOVÁČ, D. – KRATOCHVÍL, V. – KAMENEC, I. – TKADLEČKOVÁ, H.: Dejepis pre 9. ročník ZŠ a 4. ročník gymnázia s osemročným štúdiom. Bratislava: Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 2019.

Odborné časopisy: História, Historická revue.

Prezentácie v Powerpointe (vytvorené vyučujúcim alebo získané z webových stránok www.modernyucitel.net, www.zborovna.sk)

Internet, historické mapy, životopisné knihy, encyklopédie, kroniky a odborná literatúra

Dejepisná čítanka

Využívanie názorných učebných prostriedkov (články z časopisov, karikatúry, ...)

Hodnotenie predmetu

Pri hodnotení vedomostí z dejepisu budeme postupovať podľa **Metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu žiakov základných škôl č.22/2011, ktorý vydalo Ministerstvo školstva Slovenskej republiky**. Pri hodnotení budeme uplatňovať **metódy hodnotenia** – ústne skúšanie, písomné skúšanie, projekty. Vo výchovno-vzdelávacom procese sa uskutočňuje priebežné a celkové hodnotenie. Cieľom hodnotenia je poskytnúť žiakovi a jeho rodičom, príj. zákonným zástupcom žiaka spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku. Okrem zapisovania stupňov na hodnotenie prospechu do klasickej žiackej knižky sú rodičia informovaní aj prostredníctvom elektronickej žiackej knižky, t.j. každý rodič alebo zákonný zástupca žiaka má prístupový kód na internet, kde si môže stupne hodnotenia prospechu žiaka pozrieť. Hodnotiť sa budú ústne odpovede, písomné testy, previerky a projekty. Hodnotiť sa bude stupňami 1, 2, 3, 4, 5 .

Klasifikačná stupnica:

Klasifikačný stupeň

výborný	100% - 90 %
chválitebný	89% - 75%
dobrý	74% - 50%
dostatočný	49% - 25%
nedostatočný	24% - 0%.

Ročník: piaty (2 hodiny týždenne, 66 hodín ročne)

Obsahový štandard, výkonový štandard, medzipredmetové vzťahy, prierezové témy

V predmete dejepis v 5. ročníku budeme realizovať 2 tematické celky:

- 1. Človek v premenách času a priestoru (45 hodín)**
- 2. Človek a komunikácia (21 hodín)**

Tematický celok: Človek v premenách času a priestoru (45 hodín)

Obsahový štandard: Priestor a čas.

Výkonový štandard: Žiaci sa vedia orientovať v historickom čase.

Mezipredmetové vzťahy: GEO, VYV, MAT, OBN.

Prierezové témy: multikultúrna výchova, osobnostný a sociálny rozvoj, finančná gramotnosť.

Obsahový štandard. Dom, byt, sídlisko, dedina, mesto.

Výkonový štandard. Žiaci vedia vymenovať zmeny v mieste ich bydliska, ktoré sa udiali počas ich života.

Mezipredmetové vzťahy: GEO, VYV.

Prierezové témy: multikultúrna výchova, enviromentálna výchova, výchova k manželstvu a rodičovstvu, osobnostný a sociálny rozvoj.

Obsahový štandard: Vyšší územný celok, Slovensko, Európska únia.

Výkonový štandard: Žiak má poznať čo je to vyšší územný celok, charakterizovať Slovensko ako svoju vlasť. Žiaci si osvoja základné vedomosti o vzniku EÚ, o vstupe Slovenska do EÚ.

Mezipredmetové vzťahy: GEO, VYV, MAT, OBN.

Prierezové témy: multikultúrna výchova, enviromentálna výchova, osobnostný a sociálny rozvoj, finančná gramotnosť.

Obsahový štandard: Prírodný a historický čas.

Výkonový štandard: Žiaci si osvoja základné vedomosti o prírodnom a historickom čase, identifikujú rozdiel medzi prírodným a historickým časom.

Mezipredmetové vzťahy: GEO, MAT.

Prierezové témy: enviromentálna výchova, multikultúrna výchova.

Obsahový štandard : Kategórie historického času – meniny, narodeniny, dátum, letopočet.

Výkonový štandard: Žiaci identifikujú rozdiel medzi prírodným a historickým časom.

Mezipredmetové vzťahy: GEO, VYV, IKT, OBN, MAT, SJL.

Prierezové témy: multikultúrna výchova, enviromentálna výchova, osobnostný a sociálny rozvoj, výchova k manželstvu a rodičovstvu, tvorba projektu a sociálne zručnosti.

Obsahový štandard : Sviatky

Výkonový štandard: Žiaci zostavia tabuľku dátumov štátnych, cirkevných sviatkov a pamätných dní.

Mezipredmetové vzťahy: GEO, VYV, IKT, OBN, NÁB, MAT.

Prierezové témy: multikultúrna výchova, enviromentálna výchova, osobnostný a sociálny rozvoj, finančná gramotnosť.

Obsahový štandard : Časová priamka.

Výkonový štandard: Žiaci zaradia letopočty do príslušného storočia. Z ľubovoľného storočia vyberú správny letopočet. Žiaci rozlíšia dátum a letopočet. Žiaci zakreslia na časovú priamku významné údaje zo života svojej rodiny. Žiaci poznajú pojmy pred Kristom a po Kristovi/pred našim letopočtom a po našom letopočte. Žiaci vytvoria jednoduchú časovú priamku.

Mezipredmetové vzťahy: GEO, VYV, OBN, MAT.

Prierezové témy: multikultúrna výchova, tvorba projektu a sociálne zručnosti.

Obsahový štandard : Fotografia – obrazová spomienka. Rodinný album, rodostrom.

Výkonový štandard: Žiaci pochopia pojem generácie v rodinnom kontexte na príklade starých rodičov. Žiaci zostavia rodostrom svojej rodiny. Žiaci napíšu krátky príbeh zo života svojej rodiny. Žiaci kladú fotografii súbor adekvátnych otázok. Žiaci hodnotia význam rodinného albumu pre život rodiny.

Mezipredmetové vzťahy: GEO, VYV, IKT.

Prierezové témy: multikultúrna výchova, osobnostný a sociálny rozvoj, výchova k manželstvu a rodičovstvu, tvorba projektu a sociálne zručnosti, finančná gramotnosť.

Obsahový štandard : Historické pramene (písomné, obrazové, hmotné) Múzeum, knižnica, archív.

Výkonový štandard: Žiaci zaznamenajú rozprávanie starých rodičov, rodičov o minulosti svojho rodiska.

Mezipredmetové vzťahy: GEO, VYV, IKT, SJL.

Prierezové témy: multikultúrna výchova, tvorba projektu a sociálne zručnosti.

Obsahový štandard : Návšteva cintorína.

Výkonový štandard: Žiaci poznajú historickú udalosť, osobnosť, ktorú pripomína pomník, pamätník, pamätná tabuľa v mieste, kde žijú. Žiaci identifikujú najstarší hrob na cintoríne.

Mezipredmetové vzťahy: GEO, VYV, OBN, SJL.

Prierezové témy: multikultúrna výchova.

Obsahový štandard : Návšteva múzea.

Výkonový štandard: Žiaci rozpoznávajú rozdiel medzi múzeom a archívom. Žiaci usporiadajú širšiu škálu historických obrázkov a objektov. Žiaci vymenujú hlavné body z jedného prameňa na základe otázok učiteľa. Žiaci používajú rozširujúcu sa škálu pojmov v závislosti od témy.

Mezipredmetové vzťahy: GEO, VYV, OBN, SJL.

Prierezové témy: multikultúrna výchova, osobnostný a sociálny rozvoj.

Obsahový štandard : Minulosť našej školy.

Výkonový štandard: Žiaci poznajú minulosť našej školy. Zaznamenajú rozprávanie starých rodičov o škole z čias ich mladosti. Žiaci pátrajú po starých školských zošitoch, učebniciach, školských pomôckach. Spoločne s učiteľom dejepisu sa žiaci zapoja do projektu: Poznaj svoju minulosť alebo Pátranie po našich predkoch.

Mezipredmetové vzťahy: GEO, VYV, IKT, OBN, NÁB, MAT, SJL.

Prierezové témy: multikultúrna výchova, enviromentálna výchova, osobnostný a sociálny rozvoj, výchova k manželstvu a rodičovstvu, tvorba projektu a sociálne zručnosti.

Obsahový štandard : História môjho mesta.

Výkonový štandard: Žiaci spoznajú históriu svojho mesta. Navštívia významne historické pamiatky a inštitúcie mesta, kde pátrajú po významných udalostiach mesta Kežmarok a okolitých dedín. Dokážu opísať historické udalosti a významné osobnosti mesta. Vytvoria projekty o svojom meste.

Mezipredmetové vzťahy: GEO, VYV, IKT, OBN, NÁB, MAT, SJL.

Prierezové témy: multikultúrna výchova, enviromentálna výchova, osobnostný a sociálny rozvoj, výchova k manželstvu a rodičovstvu, tvorba projektu a sociálne zručnosti.

Obsahový štandard : Priestor na mape.

Výkonový štandard: Žiaci sa orientujú na dejepisnej mape. Žiaci čítajú dejepisnú mapu. Žiaci rozpoznávajú rozdiel medzi mapou a glóbusom.

Mezipredmetové vzťahy: GEO, VYV.

Prierezové témy: multikultúrna výchova, enviromentálna výchova, finančná gramotnosť.

Obsahový štandard: Človek v pohybe.

Výkonový štandard: Žiaci uvedú príčiny sťahovania ľudí v minulosti i prítomnosti. Žiaci vysvetlia pojem kolonizácia.

Mezipredmetové vzťahy: GEO, SJL.

Prierezové témy: multikultúrna výchova, enviromentálna výchova, osobnostný a sociálny rozvoj.

Obsahový štandard: Ako si človek zmenšoval svet. Od kolesa k lietadlu.

Výkonový štandard: Žiaci zostavia tabuľku najdôležitejších dopravných prostriedkov v chronologickej postupnosti. Žiaci porovnávajú spôsoby dopravy v minulosti i prítomnosti. Žiaci rozpoznajú vplyv dopravných prostriedkov na životné prostredie svojho regiónu.

Mezipredmetové vzťahy: GEO, VYV, IKT, OBN, MAT, SJL.

Prierezové témy: multikultúrna výchova, enviromentálna výchova, osobnostný a sociálny rozvoj, tvorba projektu a sociálne zručnosti.

Obsahový štandard: Spôsob obživy človeka. Roľníctvo.

Výkonový štandard: Žiak vie opísať začiatky roľníctva

Mezipredmetové vzťahy: GEO, VYV, IKT, OBN, NÁB, MAT, SJL.

Prierezové témy: multikultúrna výchova, enviromentálna výchova, osobnostný a sociálny rozvoj, výchova k manželstvu a rodičovstvu, tvorba projektu a sociálne zručnosti.

Obsahový štandard: Remeslá.

Výkonový štandard: Žiaci zhodnotia význam špecializovanej remeselnej výroby.

Mezipredmetové vzťahy: GEO, VYV, MAT.

Prierezové témy: multikultúrna výchova, enviromentálna výchova, osobnostný a sociálny rozvoj, finančná gramotnosť.

Obsahový štandard: Obchodníci.

Výkonový štandard: Žiaci vysvetlia príslovie „remeslo má zlaté dno“. Žiaci nakreslia znak, ktorý výstižne charakterizuje zamestnanie remeselníka.

Medzipredmetové vzťahy: VYV, OBN.

Prierezové témy: : multikultúrna výchova, enviromentálna výchova, osobnostný a sociálny rozvoj, tvorba projektu a sociálne zručnosti, finančná gramotnosť.

Obsahový štandard: Práca detí v minulosti i prítomnosti.

Výkonový štandard: Vysvetliť žiakom práva a povinnosti detí. Žiaci uvedú najčastejšie druhy detskej práce. Žiaci zaujmú stanovisko k problému detskej práce. Žiaci vyjadria svoj postoj k tvrdeniu, že v niektorých krajinách dospelí i dnes zneužívajú detskú prácu vo svoj prospech.

Mezipredmetové vzťahy: GEO, OBN.

Prierezové témy: multikultúrna výchova, osobnostný a sociálny rozvoj, finančná gramotnosť.

Obsahový štandard: Človek – vládca prírody?

Výkonový štandard: Žiaci vymenujú rozdiely medzi prírodnou a umelou energiou. Žiaci uvedú príklady využívania prírody v prospech človeka.

Žiaci zdôvodnia príčiny neustáleho hľadania nových zdrojov energie.

Mezipredmetové vzťahy: GEO, VYV, IKT, OBN.

Prierezové témy: multikultúrna výchova, enviromentálna výchova, osobnostný a sociálny rozvoj, tvorba projektu a sociálne zručnosti.

Tematický celok: Človek a komunikácia

Počet hodín: 21

Obsahový štandard: Pamäť ľudstva. Jazyk.

Výkonový štandard: Žiaci charakterizujú význam komunikácie medzi ľuďmi.

Mezipredmetové vzťahy: GEO, VYV, SJL.

Prierezové témy: multikultúrna výchova, enviromentálna výchova.

Obsahový štandard: Písmo.

Výkonový štandard: Žiaci zhodnotia význam vynálezu písma, vymenujú najstaršie druhy slovanského písma.

Mezipredmetové vzťahy: GEO, VYV, IKT, SJL.

Prierezové témy: multikultúrna výchova, osobnostný a sociálny rozvoj, tvorba projektu a sociálne zručnosti.

Obsahový štandard: Rukopis.

Výkonový štandard: Žiaci vymenujú druhy písem z minulosti.

Mezipredmetové vzťahy: GEO, VYV, SJL.

Prierezové témy: multikultúrna výchova, enviromentálna výchova.

Obsahový štandard: Kniha.

Výkonový štandard: Žiaci uvedú rozdiel medzi rukopisom a tlačnou knihou.

Mezipredmetové vzťahy: GEO, VYV, IKT, SJL.

Prierezové témy: multikultúrna výchova, osobnostný a sociálny rozvoj, tvorba projektu a sociálne zručnosti.

Obsahový štandard: Noviny.

Výkonový štandard: Žiaci poznajú najznámejšie noviny a časopisy zo svojho regiónu i zo Slovenska.

Mezipredmetové vzťahy: GEO, IKT, OBN, SJL.

Prierezové témy: multikultúrna výchova, enviromentálna výchova, osobnostný a sociálny rozvoj.

Obsahový štandard: Rozhlas a televízia.

Výkonový štandard: Žiaci si uvedomia význam správneho výberu sledovaných programov pre svoj osobnostný rozvoj.

Mezipredmetové vzťahy: IKT, OBN.

Prierezové témy: multikultúrna výchova, osobnostný a sociálny rozvoj, tvorba projektu a sociálne zručnosti.

Obsahový štandard: Duchovný život človeka, náboženstvo.

Výkonový štandard: Žiaci poznajú svoje katolícke náboženstvo. Poznajú Bibliu – knihu kníh. Vedia, že modlitba je rozhovor s Bohom.

Mezipredmetové vzťahy: OBN, NÁB.

Prierezové témy: multikultúrna výchova, enviromentálna výchova, osobnostný a sociálny rozvoj, výchova k manželstvu a rodičovstvu.

Obsahový štandard: Legendy. Mýty.

Výkonový štandard: Žiaci poznajú legendy o svätých.

Mezipredmetové vzťahy: GEO, VYV, IKT, OBN, NÁB, SJL.

Prierezové témy: multikultúrna výchova, enviromentálna výchova, osobnostný a sociálny rozvoj, výchova k manželstvu a rodičovstvu, tvorba projektu a sociálne zručnosti.

Obsahový štandard: Povesti (región).

Výkonový štandard: Žiaci poznajú regionálne povesti od spisovateľky N. Baráthovej.

Mezipredmetové vzťahy: IKT, OBN, SJL.

Prierezové témy: multikultúrna výchova, enviromentálna výchova, tvorba projektu a sociálne zručnosti.

Obsahový štandard: vojna. Mier. Víťazi – porazení.

Výkonový štandard: Žiaci zdôvodnia stálu prítomnosť vojen v minulosti i prítomnosti. Žiaci zostavia správu o vojenskom konflikte v súčasnosti.

Mezipredmetové vzťahy: GEO, IKT, OBN.

Prierezové témy: multikultúrna výchova, enviromentálna výchova, osobnostný a sociálny rozvoj, tvorba projektu a sociálne zručnosti, finančná gramotnosť.

Obsahový štandard: Telegraf. Telefón.

Výkonový štandard: Žiaci uvedú druhy komunikačných prostriedkov v minulosti.

Mezipredmetové vzťahy: GEO, IKT.

Prierezové témy: multikultúrna výchova, osobnostný a sociálny rozvoj, tvorba projektu a sociálne zručnosti.

Obsahový štandard: Internet, e – mail.

Výkonový štandard: Žiaci uvedú druhy moderných masovokomunikačných prostriedkov.

Mezipredmetové vzťahy: GEO, IKT, OBN.

Prierezové témy: multikultúrna výchova, osobnostný a sociálny rozvoj, tvorba projektu a sociálne zručnosti.

Obsahový štandard: Práca s internetom.

Výkonový štandard: Wikipédia – najväčšia internetová encyklopédia sveta. Žiaci dokážu samostatne vyhľadávať a osvojovať si poznatky pre svoj osobnostný a sociálny rozvoj.

Mezipredmetové vzťahy: IKT, OBN.

Prierezové témy: multikultúrna výchova, osobnostný a sociálny rozvoj, tvorba projektu a sociálne zručnosti.

Rozširujúce učivo

Tematické celky:

2. **Prečo sa učíme dejepis** (minulosť – prítomnosť, dejiny – dejepis, historik – pátrač, školské historické pramene, periodizácia dejín, historické medzníky)
3. **Kolobeh sviatočných dní** (narodeniny, meniny človeka, význam zvykov a tradícií, cirkevné a štátne sviatky, Vianoce, Veľká noc, ľudový folklór – spevy, tance, zvyky a obyčaje)
4. **Prírodné a historické pamätihodnosti môjho rodiska** (doliny, rieky, jazerá, parky, chránené územia, galérie, pamätné tabule, významné osobnosti)

Ročník: šiesty (1 hodina týždenne, 33 hodín ročne)

Rozsah výučby iŠVP: 1hod. týždenne, 33 hodín ročne

Rozsah výučby iŠkVP: 1hod. týždenne, 33 hodín ročne

Obsahový štandard, výkonový štandard, medzipredmetové vzťahy, prierezové témy

V predmete dejepis v 6. ročníku budeme realizovať 3 tematické celky:

1. **Obrazy pravekého sveta (6 hodín)**
2. **Obrazy starovekého sveta (23 hodín)**
3. **Obrazy stredovekého sveta (4 hodiny)**

Tematický celok: Obrazy pravekého sveta (6 hodín)

Obsahový štandard: Pravek – periodizácia podľa Christiana Thomsena.

Výkonový štandard: Žiaci vedia opísať základné pojmy o praveku, vedia charakterizovať najstaršiu etapu ľudskej spoločnosti, zakresliť na časovej priamke jednotlivé obdobia praveku.

Mezipredmetové vzťahy: GEO, VYV, MAT

Prierezové témy: multikultúrna výchova.

Obsahový štandard: Antropogenéza.

Výkonový štandard: Žiak má poznať vývinové stupne človeka.

Mezipredmetové vzťahy: GEO, VYV, MAT.

Prierezové témy: multikultúrna výchova, enviromentálna výchova, osobnostný a sociálny rozvoj.

Obsahový štandard: Pravekí lovci a zberači.

Výkonový štandard: Žiaci si osvoja základné vedomosti o spôsobe získavania potravy lovcov a zberačov. Poznajú pracovné nástroje vyrobené z kameňa.

Mezipredmetové vzťahy: GEO, SJL, VYV.

Prierezové témy: multikultúrna výchova, enviromentálna výchova.

Obsahový štandard : Paleolit.

Výkonový štandard: Žiaci vedia charakterizovať obdobie paleolitu.

Mezipredmetové vzťahy: GEO, VYV, IKT.

Prierezové témy: multikultúrna výchova, enviromentálna výchova.

Obsahový štandard: Roľníctvo a pastierstvo. Náboženstvo v neolite.

Výkonový štandard: Pochopiť neolitickú revolúciu, charakterizovať hlavné znaky. Objasniť postavenie ženy, matky.

Mezipredmetové vzťahy: GEO, VYV.

Prierezové témy: multikultúrna výchova, enviromentálna výchova.

Obsahový štandard: Človek objavuje meď a bronz. Stojace kamene.

Výkonový štandard: Žiaci vysvetlia ako zmenilo používanie kovov ľudskú spoločnosť. Vysvetlia význam megalitov.

Mezipredmetové vzťahy: GEO, SJL, VYV, CHE.

Prierezové témy: multikultúrna výchova, environmentálna výchova.

Tematický celok: Obrazy starovekého sveta (23 hodín)

Obsahový štandard: Starovek – železná doba.

Výkonový štandard: Žiaci charakterizujú začiatok doby železnej. Žiaci identifikujú pracovné nástroje a zbrane človeka doby železnej.

Mezipredmetové vzťahy: OBN, GEO, VYV, FYZ.

Prierezové témy: multikultúrna výchova, osobnostný a sociálny rozvoj, finančná gramotnosť.

Obsahový štandard: Civilizácie starého Orientu.

Výkonový štandard: Objasniť základné poznatky o staroveku ako jednej z etáp ľudskej spoločnosti. Poznať podmienky vzniku starovekých civilizácií.

Mezipredmetové vzťahy: OBN, GEO.

Prierezové témy: multikultúrna výchova.

Obsahový štandard: Mestské štáty a ich organizácia.

Výkonový štandard: Charakterizovať, prečo sa ľudia usadzovali v údolí veľkých riek.

Mezipredmetové vzťahy: GEO, VYV.

Prierezové témy: multikultúrna výchova.

Obsahový štandard: Sumeri, Babylonská ríša. Chetitská ríša

Výkonový štandard: Žiak pozná, kde vzniklo prvé písmo, Chamurapiho zákoník

Mezipredmetové vzťahy: GEO, VYV.

Prierezové témy: multikultúrna výchova.

Obsahový štandard: Staroveký Egypt.

Výkonový štandard: Žiak vie objasniť, na čo slúžili pyramídy, čo sú múmie.

Mezipredmetové vzťahy: OBN, GEO, SJL, BIO.

Prierezové témy: multikultúrna výchova, enviromentálna výchova, osobnostný a sociálny rozvoj.

Obsahový štandard: Staroveké Grécko.

Výkonový štandard: Charakterizovať Minojskú a Mykénsku civilizáciu.

Mezipredmetové vzťahy: OBN, GEO, SJL.

Prierezové témy: multikultúrna výchova, enviromentálna výchova, osobnostný a sociálny rozvoj.

Obsahový štandard: Trójska vojna.

Výkonový štandard: Žiak má predstavu o starovekých bájach a povestiach a vie to vyjadriť.

Mezipredmetové vzťahy: GEO, SJL, VYV.

Prierezové témy: multikultúrna výchova, osobnostný a sociálny rozvoj.

Obsahový štandard: Dávnoveké Grécko.

Výkonový štandard: Žiaci vedia opísať život v Sparte a Aténach.

Mezipredmetové vzťahy: OBN, GEO, SJL, VYV.

Prierezové témy: multikultúrna výchova, mediálna výchova, finančná gramotnosť.

Obsahový štandard: Grécko bájí a skutočnosti.

Výkonový štandard: Poznať podmienky vzniku starovekých civilizácií.

Mezipredmetové vzťahy: GEO, SJL, , VYV.

Prierezové témy: multikultúrna výchova.

Obsahový štandard: Na ceste k demokracii.

Výkonový štandard: Žiak vie charakterizovať aténsku demokraciu.

Mezipredmetové vzťahy: OBN, GEO.

Prierezové témy: multikultúrna výchova, osobnostný a sociálny rozvoj.

Obsahový štandard: Obrana Grécka pred Peržanmi.

Výkonový štandard: Žiaci sú schopní vysvetliť zjednotenie Grékov v boji proti Peržanom.

Mezipredmetové vzťahy: OBN, GEO.

Prierezové témy: multikultúrna výchova.

Obsahový štandard: Atény za Perikla.

Výkonový štandard: Žiaci sú schopní vysvetliť význam demokracie; vedia popísať významné grécke reformy (Solón, Kleistenes, Perikles).

Mezipredmetové vzťahy: OBN, GEO.

Prierezové témy: multikultúrna výchova.

Obsahový štandard: Bratovražedná vojna.

Výkonový štandard: Žiaci vedia popísať sociálnu štruktúru a spôsob života v mestských štátoch, vedia uviesť rozdiel medzi Aténami a Spartou.

Mezipredmetové vzťahy: GEO.

Prierezové témy: multikultúrna výchova.

Obsahový štandard Alexander Macedónsky.

Výkonový štandard: Žiaci vedia vysvetliť význam vojenských konfliktov v Grécku. Charakterizujú vládu Alexandra Macedónskeho. Žiaci sú schopní pochopiť rozmach Macedónska a jeho nadvládu nad Gréckom. Vedia vysvetliť význam helenistickej kultúry.

Mezipredmetové vzťahy: OBN, GEO.

Prierezové témy: multikultúrna výchova.

Obsahový štandard: Grécka kultúra.

Výkonový štandard: Žiaci vedia vysvetliť význam helenistickej kultúry (antika, hlavice, Feidias, amfiteáter, Homér, filozofia, Sokrates, Pytagoras, Aristoteles,mytológia, (olympijské hry).

Mezipredmetové vzťahy: OBN, GEO, SJL, VYV, TSV, IKT, MAT, FYZ, CHE.

Prierezové témy: multikultúrna výchova, enviromentálna výchova, osobnostný a sociálny rozvoj, tvorba projektu a prezentačné zručnosti, finančná gramotnosť.

Obsahový štandard: Rímska ríša – Sedem pahorkov, sedem kráľov.

Výkonový štandard: Žiaci vysvetlia vznik a založenie Ríma a politické zriadenia.Charakterizujú prírodné podmienky Ríma.

Mezipredmetové vzťahy: OBN, GEO, VYV, TSV.

Prierezové témy: multikultúrna výchova.

Obsahový štandard: Ovládnutie Itálie Rímom.

Výkonový štandard: Žiaci charakterizujú rozpínanosť Ríma.

Mezipredmetové vzťahy: GEO.

Prierezové témy: multikultúrna výchova.

Obsahový štandard: Vojna s potomkami býka.

Výkonový štandard: Žiaci charakterizujú príčiny púnskych vojen a ich priebeh.

Mezipredmetové vzťahy: GEO, SJL.

Prierezové témy: multikultúrna výchova.

Obsahový štandard: Od republiky k cisárstvu.

Výkonový štandard: Žiaci vedia charakterizovať cisárov a ich prínos pre Rím.

Mezipredmetové vzťahy: OBN, GEO.

Prierezové témy: multikultúrna výchova.

Obsahový štandard: Kresťanstvo v Rímskej ríši.

Výkonový štandard: Žiaci rozpoznávajú korene kresťanského náboženstva, identifikujú hlavné rozdiely medzi starým a novým zákonom.

Odhalia príčiny prenasledovania kresťanov.

Mezipredmetové vzťahy: OBN, GEO, SJL, NAB.

Prierezové témy: **rozvoj.** multikultúrna výchova, osobnostný a sociálny rozvoj.

Obsahový štandard: Rozpad Rímskej ríše.

Výkonový štandard: Žiaci charakterizujú príčiny rozpadu Rímskej ríše.

Mezipredmetové vzťahy: OBN, GEO.

Prierezové témy: multikultúrna výchova.

Obsahový štandard: Rímska kultúra.

Výkonový štandard: Žiaci vedia popísať význam rímskej kultúry a vzdelanosti a jej vplyv na európsku civilizáciu. Vergílius, Ovídius, Titus Lívius, Cicero, sochárstvo. Žiaci vedia popísať vplyv Rímskej ríše na Slovensko.

Mezipredmetové vzťahy: GEO, SJL, VYV, TSV, IKT.

Prierezové témy: multikultúrna výchova.

Obsahový štandard: Najstaršie národy na území Slovenska.

Výkonový štandard: Žiaci vedia popísať vplyv Rímskej ríše na Slovensko, príčiny prenikania Rimanov na Slovensko (príklady z nášho územia).

Mezipredmetové vzťahy: OBN, GEO.

Prierezové témy: multikultúrna výchova, enviromentálna výchova, osobnostný a sociálny rozvoj.

Tematický celok: Obrazy stredovekého sveta (4 hodiny)

Obsahový štandard: Veľké sťahovanie národov. Po stopách slovanských predkov.

Výkonový štandard: Žiaci objasnia príčiny a dobu sťahovania národov. Žiaci charakterizujú kmeňový zväz Slovanov.

Mezipredmetové vzťahy: GEO, IKT, SJL.

Prierezové témy: multikultúrna výchova.

Obsahový štandard: Arabská ríša a Byzantská ríša

Výkonový štandard: Vysvetliť vysokú úroveň arabskej kultúry, vedy a umenia. Žiaci vedia opísať Byzantskú ríšu, jej význam a príčiny zániku.

Mezipredmetové vzťahy: GEO, SJL, KNB, VYV.

Prierezové témy: multikultúrna výchova.

Obsahový štandard: V Európe sa rodí nová veľmoc - Franská ríša.

Výkonový štandard: Žiaci sú schopní popísať vznik Franskej ríše a jej rozmach za vlády Karolovcov (Karol Veľký).

Mezipredmetové vzťahy: GEO, SJL, VYV, KNB.

Prierezové témy: multikultúrna výchova.

Obsahový štandard: Kultúra, veda, umenie v stredoveku.

Výkonový štandard: Žiaci vysvetlia význam stredovekej kultúry, ktorá vychádzala z kresťanstva.

Mezipredmetové vzťahy: GEO, SJL, VYV.

Prierezové témy: multikultúrna výchova, mediálna výchova, finančná gramotnosť.

Ročník: siedmy (1 hodina týždenne, 33 hodín ročne)

Rozsah výučby iŠVP: 1hod. týždenne, 33 hodín ročne

Rozsah výučby iŠkVP: 1hod. týždenne, 33 hodín ročne

Obsahový štandard, výkonový štandard, medzipredmetové vzťahy, prierezové témy

V predmete dejepis v 7. ročníku budeme realizovať 4 tematické celky :

- 1. Predkovia Slovákov v Karpatskej kotline (7 hodín)**
- 2. Slováci v Uhorskom kráľovstve (9 hodín)**
- 3. Obrazy novovekého sveta (8 hodín)**
- 4. Habsburská monarchia na prahu novoveku (9 hodín)**

Tematický celok: Predkovia Slovákov v Karpatskej kotline (7 hodín)

Obsahový štandard: Život našich predkov

Výkonový štandard: Žiak vie opísať pravlast' Slovanov

- uviesť dôvody sťahovania Slovanov, na historickej mape ukázať územia na ktoré sa Slovania nasťahovali, vymenovať západných, južných a východných Slovanov
- identifikovať vzťahy medzi Slovanmi a Avarmi
- uviesť príčiny vzniku Samovej ríše, zdôvodniť význam Samovej ríše

Medzipredmetové vzťahy: GEG, SJL, VYV, IKT

Prierezové témy: multikultúrna výchova, osobnostný a sociálny rozvoj, tvorba projektu a prezentačné zručnosti, finančná gramotnosť

Obsahový štandard: Nitrianske kniežatstvo a Veľká Morava

Výkonový štandard: Žiak vie uviesť dôvody na vznik Veľkomoravskej ríše, vysvetliť význam Veľkomoravskej ríše

- opísať vznik Nitrianskeho kniežatstva

Medzipredmetové vzťahy: GEG, VYV, SJL

Prierezové témy: multikultúrna výchova, tvorba projektu a prezentačné zručnosti, finančná gramotnosť, osobnostný a sociálny rozvoj

Obsahový štandard: Misionári Konštantín a Metod

Výkonový štandard: Žiak vie zhodnotiť prínos Cyrila a Metoda pre rozvoj našej kultúry a štátnosti

Medzipredmetové vzťahy: GEG, SJL, VYV, KNB

Prierezové témy: multikultúrna výchova, enviromentálna výchova, osobnostný a sociálny rozvoj, finančná gramotnosť, mediálna výchova

Obsahový štandard : Kultúrny prínos Veľkej Moravy

Výkonový štandard: Žiak vie opísať Veľkomoravskú ríšu počas panovania Rastislava a Svätopluka

- opísať kultúru a vzdelanosť vo Veľkomoravskej ríši

Medzipredmetové vzťahy: GEG, VYV, IKT, HUV, KNB

Prierezové témy: multikultúrna výchova, tvorba projektu a prezentačné zručnosti, osobnostný a sociálny rozvoj, finančná gramotnosť

Obsahový štandard: Projekt Veľká Morava

Výkonový štandard: Žiak vie preukázať získané vedomosti o Veľkej Morave a zručnosti pri tvorbe projektu

Medzipredmetové vzťahy: SJL, VYV, GEG, IKT, KNB

Prierezové témy: multikultúrna výchova, osobnostný a sociálny rozvoj, finančná gramotnosť, mediálna výchova, enviromentálna výchova

Tematický celok: Slováci v Uhorskom kráľovstve (9 hodín)

Obsahový štandard: Kráľovstvo svätého Štefana

Výkonový štandard: Žiak vie vysvetliť vznik Uhorského kráľovstva, uviesť prínos predkov Slovákov pri vzniku Uhorského kráľovstva

Medzipredmetové vzťahy: GEG, VYV, SJL, IKT, KNB

Prierezové témy: multikultúrna výchova, enviromentálna výchova, tvorba projektu a prezentačné zručnosti, finančná gramotnosť

Obsahový štandard: Nitrianske údelné vojvodstvo

Výkonový štandard: Žiak vie zhodnotiť vládu Štefana I., význam Nitrianskeho vojvodstva

Medzipredmetové vzťahy: GEO, VYV, SJL, HUV, KNB

Prierezové témy: multikultúrna výchova, enviromentálna výchova, finančná gramotnosť, osobnostný a sociálny rozvoj

Obsahový štandard: Ústupčivý panovník, Tatársky vpád

Výkonový štandard: Žiak vie zhodnotiť vládu Štefana I., význam Nitrianskeho vojvodstva
- analyzovať Zlatú bulu Ondreja II.

Medzipredmetové vzťahy: GEO, IKT, SJL, IKT

Prierezové témy: multikultúrna výchova, osobnostný a sociálny rozvoj, finančná gramotnosť

Obsahový štandard: Pán Váhu a Tatier

Výkonový štandard: Žiak vie vysvetliť, prečo dochádzalo v Uhorsku k neustálemu boju o trón
- zhodnotiť spôsob života vo vrcholnom stredoveku a dnes

Medzipredmetové vzťahy: GEG, SJL, VYV, IKT

Prierezové témy: multikultúrna výchova, enviromentálna výchova, osobnostný a sociálny rozvoj, tvorba projektu a prezentačné zručnosti, finančná gramotnosť

Obsahový štandard: Zlatá baňa Uhorska

Výkonový štandard: Žiak pozná hospodársky rozkvet za vlády Karola Róberta

Medzipredmetové vzťahy: GEG, VYV, SJL, IKT

Prierezové témy: multikultúrna výchova, enviromentálna výchova, osobnostný a sociálny rozvoj, finančná gramotnosť

Obsahový štandard: Kráľ s havranom v erbe

Výkonový štandard: Žiak vie opísať vládu Mateja Korvína

- zhodnotiť význam banských miest na Slovensku

Medzipredmetové vzťahy: GEG, SJL, VYV, IKT

Prierezové témy: multikultúrna výchova, osobnostný a sociálny rozvoj, finančná gramotnosť, mediálna výchova

Obsahový štandard: Zhrnutie tematického celku

Výkonový štandard: Žiak vie preukázať získané vedomosti

Medzipredmetové vzťahy: GEG, VYV, SJL,

Prierezové témy: multikultúrna výchova, enviromentálna výchova, tvorba projektu a prezentačné zručnosti, osobnostný a sociálny rozvoj, finančná gramotnosť

Tematický celok: Obrazy novovekého sveta (8 hodín)

Obsahový štandard: Talianske mestské štáty

Výkonový štandard: Žiak vie uviesť podstatné znaky úpadku stredovekej spoločnosti

Medzipredmetové vzťahy: GEG, SJL, VYV, IKT

Prierezové témy: multikultúrna výchova, enviromentálna výchova, finančná gramotnosť, mediálna výchova

Obsahový štandard : Európa humanistov – filozofov a vedcov

Výkonový štandard: Žiak vie charakterizovať humanizmus, renesanciu

Medzipredmetové vzťahy: GEG, VYV, IKT, SJL, HUV

Prierezové témy: multikultúrna výchova, tvorba projektu a prezentačné zručnosti, finančná gramotnosť, osobnostný a sociálny rozvoj

Obsahový štandard: Európa si podmaňuje svet

Výkonový štandard: Žiak vie rozlíšiť pojmy objaviteľa a dobyvateľa

Medzipredmetové vzťahy: SJL, VYV, GEG, MAT

Prierezové témy: multikultúrna výchova, osobnostný a sociálny rozvoj, finančná gramotnosť

Obsahový štandard: Reformácia

Výkonový štandard: Žiak vie vysvetliť pojmy: reformácia, občianska vojna, téza, Martin Luther

Medzipredmetové vzťahy: GEG, VYV, SJL, IKT, KNB

Prierezové témy: multikultúrna výchova, enviromentálna výchova, tvorba projektu a prezentačné zručnosti, mediálna výchova, finančná gramotnosť

Obsahový štandard: Katolícka reforma

Výkonový štandard: Žiak vie vysvetliť pojmy: odpustky, koncil, jezuitský rád, katolícka reforma

Medzipredmetové vzťahy: GEG, VYV, SJL, KNB

Prierezové témy: multikultúrna výchova, enviromentálna výchova, tvorba projektu a prezentačné zručnosti, finančná gramotnosť, osobnostný a sociálny rozvoj

Obsahový štandard: Vek rozumu – osvietenstvo

Výkonový štandard: Žiak vie vysvetliť empirické skúmanie, encyklopédia, osvietenský absolutizmus

Medzipredmetové vzťahy: GEG, SJL, VYV

Prierezové témy: multikultúrna výchova, enviromentálna výchova, mediálna výchova, finančná gramotnosť

Obsahový štandard : Zhrnutie tematického celku

Výkonový štandard: Žiak preukáže svoje vedomosti

Medzipredmetové vzťahy: GEG, VYV, IKT, HUV

Prierezové témy: multikultúrna výchova, tvorba projektu a prezentačné zručnosti, finančná gramotnosť

Tematický celok : Habsburská monarchia (9 hodín)

Obsahový štandard: Moháčska katastrofa

Výkonový štandard: Žiak vie a chápe aké boli dôsledky moháčskej katastrofy

Medzipredmetové vzťahy: SJL, VYV, GEG

Prierezové témy: multikultúrna výchova, osobnostný a sociálny rozvoj, mediálna výchova, finančná gramotnosť

Obsahový štandard : Na hranici s Osmanskou ríšou

Výkonový štandard: Žiak vie charakterizovať postavenie Slovenska v susedstve Osmanskej ríše

Medzipredmetové vzťahy: GEG, VYV, SJL, IKT

Prierezové témy: multikultúrna výchova, enviromentálna výchova, tvorba projektu a prezentačné zručnosti

Obsahový štandard: Bratislava – hlavné mesto Uhorska

Výkonový štandard: Charakterizovať Bratislava – hlavné mesto Uhorska

Medzipredmetové vzťahy: SJL, VYV, GEG

Prierezové témy: multikultúrna výchova, osobnostný a sociálny rozvoj, finančná gramotnosť

Obsahový štandard: Osvietená panovníčka

Výkonový štandard: Žiak vie zhodnotiť význam reforiem Márie Terézie

Medzipredmetové vzťahy: GEG, VYV, SJL, IKT

Prierezové témy: multikultúrna výchova, enviromentálna výchova, tvorba projektu a prezentačné zručnosti, finančná gramotnosť

Obsahový štandard: Reformátor na tróne

Výkonový štandard: Žiak vie zhodnotiť význam reforiem Jozefa II.

Medzipredmetové vzťahy: GEG, SJL, VYV

Prierezové témy: multikultúrna výchova, enviromentálna výchova, finančná gramotnosť, osobnostný a sociálny rozvoj

Obsahový štandard : Epocha osvietenenských vzdelancov

Výkonový štandard: Žiak vie charakterizovať osvietenenský absolutizmus

Medzipredmetové vzťahy: GEG, VYV, IK, SJL

Prierezové témy: multikultúrna výchova, tvorba projektu a prezentačné zručnosti, osobnostný a sociálny rozvoj, mediálna výchova

Obsahový štandard: Zhrnutie učiva 7. ročníka

Výkonový štandard: Žiak preukáže vedomosti z učiva 7. ročníka

Medzipredmetové vzťahy: SJL, VYV, GEG, HUV

Prierezové témy: multikultúrna výchova, osobnostný a sociálny rozvoj, mediálna výchova, finančná gramotnosť

Ročník: ôsmy (1 hodina týždenne, 33 hodín ročne)

Rozsah výučby iŠVP: 1hod. týždenne, 33 hodín ročne

Rozsah výučby iŠkVP: 1hod. týždenne, 33 hodín ročne

Obsahový štandard, výkonový štandard, medzipredmetové vzťahy, prierezové témy

V predmete dejepis v 8. ročníku budeme realizovať 4 tematické celky :

- 1. Na ceste k moderným národom (11 hodín)**
- 2. Moderný slovenský národ (7 hodín)**
- 3. Rakúsko – Uhorsko (5 hodín)**
- 4. Prvá svetová vojna (10 hodín)**

Tematický celok: Európa na ceste k moderným národom (11 hodín)

Obsahový štandard: Francúzska revolúcia (1789-1799)

-pojmy: generálne stavy, Národné (Ústavodarné) zhromaždenie, konštitučná monarchia, direktórium, gilotína, jakobíni, občan, sloboda-rovnosť-bratstvo, Deklarácia práv človeka a občana, republika

Výkonový štandard: Žiak vie na časovej osi vyznačiť obdobie 18. až 20. storočia a zapísať najvýznamnejšie udalosti

- prečítať a kriticky zhodnotiť historický prameň z uvedeného obdobia**
- analyzovať myšlienkový smer vyzdvihujúci rozum**

- kriticky zhodnotiť dovtedajšie ľudské poznanie
- zdôvodniť úlohu občana na politickej scéne
- na základe obrázkov a fotografií z učebnice, odbornej literatúry a pod. / nakresliť pevnosť Bastilu, francúzskeho vojaka, mešťana, mestský dom, a pod.

Medzipredmetové vzťahy: GEG, SJL, VYV

Prierezové témy: multikultúrna výchova, mediálna výchova, finančná gramotnosť, osobnostný a sociálny rozvoj

Obsahový štandard: Napoleon Bonaparte a napoleonské vojny

-pojmy: aliancia, liberalizmus, konzervativizmus, reparácia, napoleonské vojny, Viedenský kongres, Svätá aliancia

Výkonový štandard: Žiak vie vysvetliť význam Občianskeho zákonníka

- kriticky posúdiť príčiny a dôsledky francúzskej revolúcie
- analyzovať príčiny a dôsledky vzniku cisárstva vo Francúzsku
- napísať krátku prácu na tému francúzski encyklopedisti alebo Napoleon a pod.
- vyhľadať údaje o bratislavskom mieri a prezentovať ich v krátkej informácii
- na historickej mape vyhľadať a opísať politickú mapu Európy po Viedenskom kongrese

Medzipredmetové vzťahy: GEG, SJL, VYV, KNB, IKT

Prierezové témy: multikultúrna výchova, osobnostný a sociálny rozvoj, tvorba projektu a prezentačné zručnosti, finančná gramotnosť

Obsahový štandard: Cárske Rusko

-pojmy: nevoľníctvo, personálna únia, stagnácia, dekabristi, krymská vojna

Výkonový štandard: Žiak vie charakterizovať situáciu v cárskom Rusku, pozná príčiny a priebeh Krymskej vojny

Medzipredmetové vzťahy: GEG, VYV, SJL, OBN

Prierezové témy: multikultúrna výchova, tvorba projektu a prezentačné zručnosti, finančná gramotnosť

Obsahový štandard: Vo víre revolúcií a nacionalizmu (1830 a 1848/49)

- pojmy: nacionalizmus, panslavizmus, absolutizmus, liberalizmus

Výkonový štandard: Žiak vie charakterizovať a opísať politickú mapu Európy po Viedenskom kongrese

Medzipredmetové vzťahy: GEG, SJL, VYV

Prierezové témy: multikultúrna výchova, enviromentálna výchova, osobnostný a sociálny rozvoj, finančná gramotnosť

Obsahový štandard : Vznik národných štátov – Zjednotenie Talianska a Nemecka

-pojmy: Cavour, Garibaldi, Bismarck, Napoleon III.

Výkonový štandard: Žiak vie analyzovať príčiny a zdôvodniť význam zjednotenia Talianska a Nemecka

- pochopiť proces formovania moderných národov a vymenovať ich znaky

Medzipredmetové vzťahy: GEG, VYV, IKT, HUV

Prierezové témy: multikultúrna výchova, tvorba projektu a prezentačné zručnosti, osobnostný a sociálny rozvoj

Obsahový štandard: Zaslúbená zem – Amerika

-pojmy: clo, federácia, kolónia, kolonista, konfederácia, Deklarácia nezávislosti, občianska vojna, Sever proti Juhu, Indiáni

Výkonový štandard: Charakterizovať znaky priemyselnej revolúcie a jej vplyv na modernizáciu a vznik nových tried

Medzipredmetové vzťahy: SJL, VYV, GEG

Prierezové témy: multikultúrna výchova, osobnostný a sociálny rozvoj, finančná gramotnosť

Obsahový štandard : Priemyselná revolúcia a modernizácia

-pojmy: kapitál, kapitalizmus, priemyselná revolúcia, socializmus

Výkonový štandard: Porovnať výrobu tovaru v manufaktúre a v továrni a opísať továrenskú prácu s prízvukom na prácu detí a žien

Medzipredmetové vzťahy: GEG, VYV, SJL, IKT

Prierezové témy: multikultúrna výchova, enviromentálna výchova, tvorba projektu a prezentačné zručnosti, finančná gramotnosť

Obsahový štandard: Kultúra a umenie

-pojmy: impresia, patriotizmus, biedermeier, klasicizmus, empír, romantizmus, realizmus, impresionizmus, secesia-

Výkonový štandard: Opísať porovnať dopravné prostriedky - parník a moderné lode, konský záprah, železnice a automobil

Medzipredmetové vzťahy: GEO, VYV, MAT, OBN, SJL, HUV

Prierezové témy: multikultúrna výchova, enviromentálna výchova, finančná gramotnosť, osobnostný a sociálny rozvoj

Obsahový štandard: Zhrnutie tematického celku

Výkonový štandard: Overiť získané vedomosti

Medzipredmetové vzťahy: OBN, GEO

Prierezové témy: multikultúrna výchova, osobnostný a sociálny rozvoj, finančná gramotnosť

Tematický celok: Moderný slovenský národ (7 hodín)

Obsahový štandard: Slovenské národné hnutie

-pojmy: biblická čeština, etnikum, etnografia, národ, národné hnutie, národnosť, osveta

Výkonový štandard: Žiak vie vysvetliť pojmy národ, národnosť, etnikum

Medzipredmetové vzťahy: GEG, SJL, VYV, IKT

Prierezové témy: multikultúrna výchova, enviromentálna výchova, osobnostný a sociálny rozvoj, tvorba projektu a prezentačné zručnosti

Obsahový štandard: Anton Bernolák

-pojmy: dialekt, kanonik, kodifikácia, bernolákovci, spisovná slovenčina, Slovenské učené tovarišstvo

Výkonový štandard: Žiak vie charakterizovať a kriticky posúdiť a zhodnotiť činnosť slovenských národných vzdelancov

Medzipredmetové vzťahy: OBN, GEG, VYV, SJL, KNB

Prierezové témy: multikultúrna výchova, enviromentálna výchova, osobnostný a sociálny rozvoj

Obsahový štandard: Slovanská vzájomnosť

-pojmy: almanach, germanizácia, ideológ, maďarizácia, slovanská vzájomnosť, československý kmeň, almanach Zora

Výkonový štandard: Žiak charakterizuje slovanskú vzájomnosť

Medzipredmetové vzťahy: GEG, SJL, OBN, VYV, IKT

Prierezové témy: multikultúrna výchova, osobnostný a sociálny rozvoj, finančná gramotnosť

Obsahový štandard: Štúrovska generácia

-pojmy: lýceum, uhorský snem, štúrovci, Štúr-Hurban-Hodža, evanjelické lýceum

Výkonový štandard: Žiak vie charakterizovať štúrovskú generáciu

Medzipredmetové vzťahy: GEG, VYV, SJL, OBN

Prierezové témy: multikultúrna výchova, tvorba projektu a prezentačné zručnosti

Obsahový štandard: Slováci a revolučný rok 1848/49

-pojmy: prosbopis, Žiadosti slovenského národa, Slovenská národná rada, Slovanský zjazd, dobrovoľnícke výpravy

Výkonový štandard: Žiak vie analyzovať a zhodnotiť revolučný rok 1848/49, analyzovať politický program Slovákov – Žiadosti slovenského národa

Medzipredmetové vzťahy: GEG, SJL, VYV

Prierezové témy: multikultúrna výchova, enviromentálna výchova, finančná gramotnosť, mediálna výchova

Obsahový štandard : Od Memoranda k Matici slovenskej

-pojmy: autonómia, centralizmus, materializmus, memorandum, Memorandum slovenského národa, Matica slovenská

Výkonový štandard: Žiak vie charakterizovať - opísať dobrovoľnícke výpravy a posúdiť ich význam a význam SNR

- analyzovať požiadavky v dokumente Memorandum národa slovenského

Medzipredmetové vzťahy: GEG, VYV, IKT, HUV

Prierezové témy: multikultúrna výchova, tvorba projektu a prezentačné zručnosti, finančná gramotnosť, osobnostný a sociálny rozvoj

Obsahový štandard: Zhrnutie tematického celku

Výkonový štandard: Žiak vie preukázať získané vedomosti

Medzipredmetové vzťahy: SJL, VYV, GEG

Prierezové témy: multikultúrna výchova, osobnostný a sociálny rozvoj

Tematický celok: Rakúsko – Uhorsko (5 hodín)

Obsahový štandard: Rakúsko – uhorské vyrovnanie a Slováci

-pojmy: bán, dualizmus, erb, národnostný útlak

Výkonový štandard: Žiak vie opísať vznik Rakúsko -Uhorska

- špecifikovať postavenie Slovákov v R -U

- venovať pozornosť maďarizácii

Medzipredmetové vzťahy: GEG, VYV, SJL, IKT

Prierezové témy: multikultúrna výchova, enviromentálna výchova, tvorba projektu a prezentačné zručnosti, finančná gramotnosť

Obsahový štandard: Aktivity Slovákov na svoju obranu

-pojmy: čechoslovakizmus, Andrej Hlinka, Černová

Výkonový štandard: Žiak pozná osobnosť Andreja Hlinku – otca slovenského národa

Medzipredmetové vzťahy: GEG, VYV, SJL, OBN

Prierezové témy: multikultúrna výchova, enviromentálna výchova, tvorba projektu a prezentačné zručnosti, finančná gramotnosť, osobnostný a sociálny rozvoj

Obsahový štandard: Slovenské vyst'ahovalectvo

-pojmy: cenzúra, metropola, industrializácia, vyst'ahovalectvo, Slovenská liga v Amerike

Výkonový štandard: Žiak vie - kriticky zdôvodniť príčiny a dôsledky vyst'ahovalectva Slovákov

- zhotoviť graf dokumentujúci regióny z ktorých najviac ľudí emigrovalo

- zhotoviť tabuľku na porovnanie života v meste a na dedine

Medzipredmetové vzťahy: GEG, SJL, VYV

Prierezové témy: multikultúrna výchova, enviromentálna výchova, mediálna výchova, finančná gramotnosť

Obsahový štandard : Zhrnutie tematického celku

Výkonový štandard: Žiak vie preukázať získané vedomosti

Medzipredmetové vzťahy: GEG, VYV, IKT, HUV

Prierezové témy: multikultúrna výchova, tvorba projektu a prezentačné zručnosti

Tematický celok: Prvá svetová vojna (10 hodín)

Obsahový štandard: V predvečer svetovej vojny

-pojmy: expanzia

Výkonový štandard: Kriticky analyzovať príčiny vzniku a ciele Dohody a Trojspolku

- kriticky analyzovať a zhodnotiť príčiny a priebeh 1. svetovej vojny

Medzipredmetové vzťahy: SJL, VYV, GEG.

Prierezové témy: multikultúrna výchova, osobnostný a sociálny rozvoj, mediálna výchova, finančná gramotnosť

Obsahový štandard : Život počas 1. svetovej vojny

-pojmy: abdikácia, boľševik, front, ofenzíva, zákopová vojna

Výkonový štandard: Charakterizovať život počas 1. sv. vojny

Medzipredmetové vzťahy: GEG, VYV, SJL, IKT

Prierezové témy: multikultúrna výchova, enviromentálna výchova, tvorba projektu a prezentačné zručnosti

Obsahový štandard: Slovenskí vojaci na frontoch

-pojmy: prídelový systém, propaganda

Výkonový štandard: Charakterizovať postavenie slovenskej armády

Medzipredmetové vzťahy: SJL, VYV, GEG

Prierezové témy: multikultúrna výchova, osobnostný a sociálny rozvoj

Obsahový štandard: Odboj Slovákov a Čechov

-pojmy: dezertovať, légia, odboj, Československá národná rada, česko-slovenské légie, Pittsburská dohoda

Výkonový štandard: Charakterizovať postoj Slovákov k vojne a ich účasť pri formovaní ČSR

Medzipredmetové vzťahy: GEG, VYV, SJL, IKT

Prierezové témy: multikultúrna výchova, enviromentálna výchova, tvorba projektu a prezentačné zručnosti

Obsahový štandard: Na ceste k spoločnému štátu Slovákov a Čechov. Ján Vojtaššák – signatár Martinskej deklarácie

-pojmy: deklarácia, kompetentný, suverénny štát, Československá republika, Národný výbor, Deklarácia slovenského národa, Slovenská národná rada

Výkonový štandard: Žiak pozná okolnosti vzniku ČSR

Medzipredmetové vzťahy: GEG, SJL, VYV

Prierezové témy: multikultúrna výchova, enviromentálna výchova, finančná gramotnosť, osobnostný a sociálny rozvoj

Obsahový štandard : Milan Rastislav Štefánik

Tomáš Garrigue Masaryk

-pojmy: ČSR

Výkonový štandard: Žiak vie : zhodnotiť význam a úlohu osobnosti pri vzniku ČSR

- opísať pomocou mapy priebeh 1. svetovej vojny

Medzipredmetové vzťahy: GEG, VYV, IKT

Prierezové témy: multikultúrna výchova, tvorba projektu a prezentačné zručnosti, osobnostný a sociálny rozvoj

Obsahový štandard: Zhrnutie tematického celku

Výkonový štandard: Žiak si overí svoje vedomosti

Medzipredmetové vzťahy: SJL, VYV, GEG

Prierezové témy: multikultúrna výchova, osobnostný a sociálny rozvoj

Obsahový štandard: Záverečný prehľad získaných vedomostí z 8. ročníka

Výkonový štandard: zhrnúť a overiť získané vedomosti z dejepisu z 8. ročníka

Medzipredmetové vzťahy: GEG, VYV, SJL, IKT

Prierezové témy: multikultúrna výchova, enviromentálna výchova, tvorba projektu a prezentačné zručnosti

Ročník: deviaty (2 hodiny týždenne, 66 hodín ročne)

Obsahový štandard, výkonový štandard, medzipredmetové vzťahy, prierezové témy

V predmete dejepis v 9. ročníku budeme realizovať 5 tematické celkov :

1. Prvá svetová vojna (8 hodín)

2. Medzivojnová Európa (20 hodín)

3. Druhá svetová vojna (12 hodín)

4. Svet po druhej svetovej vojne (18 hodín)

5. Dejiny súčasnosti (8 hodín)

Tematický celok: Prvá svetová vojna (8 hodín)

Obsahový štandard: Opakovanie učiva z 8. ročníka

Výkonový štandard: Žiak si zopakuje pojmy a upevní učivo z ôsmeho ročníka

Medzipredmetové vzťahy: GEG, SJL, VYV, VUM

Prierezové témy: multikultúrna výchova, mediálna výchova, finančná gramotnosť, osobnostný a sociálny rozvoj

Obsahový štandard: Prvá svetová vojna

Výkonový štandard: Žiak vie vysvetliť čo bola Dohoda, Trojspolok, Zákopová vojna, chápe podstatu vojen z historického hľadiska. Vie rozpoznať príčiny, zámienky vojen, ich dôsledky pre ľudstvo. Rozdelenie Európy – Dohoda a Trojspolok

Medzipredmetové vzťahy: GEG, SJL, VYV, IKT

Prierezové témy: multikultúrna výchova, osobnostný a sociálny rozvoj, tvorba projektu a prezentačné zručnosti, finančná gramotnosť

Obsahový štandard: Osudné výstrely zo Sarajeva

Výkonový štandard: Žiak vie charakterizovať a chápe dopad Sarajevského atentátu pre Európu. Kriticky analyzuje príčiny vzniku a ciele Dohody a Trojspolku

Medzipredmetové vzťahy: GEG, VYV, SJL, VUM

Prierezové témy: multikultúrna výchova, tvorba projektu a prezentačné zručnosti, finančná gramotnosť, osobnostný a sociálny rozvoj

Obsahový štandard: Svet zachvátený vojnou

Výkonový štandard: Žiak vie charakterizovať a chápe priebeh vojny, najdôležitejšie bojiská vojny, vie ako sa bojovalo na východnom a západnom fronte, vie ako skončila prvá sv. vojna

Medzipredmetové vzťahy: GEG, SJL, VYV, VUM

Prierezové témy: multikultúrna výchova, enviromentálna výchova, osobnostný a sociálny rozvoj, finančná gramotnosť, mediálna výchova

Obsahový štandard : Svetová vojna a Slováci

Výkonový štandard: Žiak chápe úlohu Slovenska ako súčasť R-U v prvej svetovej vojny, ako prebiehali boje v Karpatoch,

Medzipredmetové vzťahy: GEG, VYV, IKT, HUV, VUM

Prierezové témy: multikultúrna výchova, tvorba projektu a prezentačné zručnosti, osobnostný a sociálny rozvoj, finančná gramotnosť

Obsahový štandard: Slovenský a český zahraničný odboj

Výkonový štandard: Žiak vie charakterizovať postoj Slovákov k vojne a ich súčasť pri formovaní 1.ČSR, vie, čo bola Slovenská liga, kto bol T.G. Masaryk, čs.légie, M. R. Štefánik, Pitsburská dohoda

Medzipredmetové vzťahy: SJL, VYV, GEG, VUM, IKT

Prierezové témy: multikultúrna výchova, osobnostný a sociálny rozvoj, finančná gramotnosť

Obsahový štandard: Milan Rastislav Štefánik

Výkonový štandard: Žiak vie a chápe charakterizovať osobu M.R. Štefánika a jeho veľký podiel na vzniku ČSR - významný predstaviteľ ČSNR a jeden z najvýznamnejších Slovákov v dejinách, zakladateľ čs. légii.

Medzipredmetové vzťahy: GEG,VYV, SJL, IKT, VUM

Prierezové témy: multikultúrna výchova, enviromentálna výchova, tvorba projektu a prezentačné zručnosti, finančná gramotnosť

Obsahový štandard: Oslobodené Slovensko

Výkonový štandard: Žiak vie a chápe príčiny rozchodu Slovákov s Uhorskom, vytvorenie spoločného štátu s Čechmi. Význam Martinskej deklarácie pri vzniku ČSR

Medzipredmetové vzťahy: GEO, VYV, SJL, HUV, VUM

Prierezové témy: multikultúrna výchova, enviromentálna výchova, finančná gramotnosť, osobnostný a sociálny rozvoj

Obsahový štandard: Ako sa rodil mier

Výkonový štandard: Žiak vie a chápe význam parížskej mierovej konferencie, vysporiadanie sa s porazenými štátmi a rozpad monarchií, vznik nových štátov v Európe.

Medzipredmetové vzťahy: GEO, IKT, VUM

Prierezové témy: multikultúrna výchova, osobnostný a sociálny rozvoj, finančná gramotnosť

Obsahový štandard: Analýza karikatúry

Výkonový štandard: Žiak vie opísať postavy, ktoré sú na karikatúre a dokáže vypátrať informácie o udalosti a ľuďoch na karikatúre. Dokáže

zhodnotiť historickú udalosť podľa danej karikatúry.

Medzipredmetové vzťahy: GEO, IKT, VUM, VYV

Prierezové témy: multikultúrna výchova, osobnostný a sociálny rozvoj, finančná gramotnosť

Obsahový štandard: Opakovanie učiva

Výkonový štandard: Opakovanie, systematizácia nadobudnutých poznatkov tematického celku, preukázanie vedomostí

Medzipredmetové vzťahy: GEG, SJL, VYV, IKT

Prierezové témy: multikultúrna výchova, enviromentálna výchova, osobnostný a sociálny rozvoj, tvorba projektu a prezentačné zručnosti

Tematický celok: Medzivojnová Európa (20 hodín)

Obsahový štandard: Medzivojnová Európa

Výkonový štandard: Žiak vie a chápe súvislosť udalostí v danom období, vie ako vyzerala Európa a svet po r. 1918

Medzipredmetové vzťahy: GEG, VYV, SJL, VUM, IKT

Prierezové témy: multikultúrna výchova, enviromentálna výchova, osobnostný a sociálny rozvoj, finančná gramotnosť

Obsahový štandard: Nové štáty na mape Európy

Výkonový štandard: Žiak vie vysvetliť pojem versaillský systém a pomocou mapy rozprávať o novom usporiadaní Európy

Medzipredmetové vzťahy: GEG, SJL, VYV, IKT

Prierezové témy: multikultúrna výchova, osobnostný a sociálny rozvoj, finančná gramotnosť

Obsahový štandard: Slovensko vstupuje do česko-slovenského štátu

Výkonový štandard: Žiak vie opísať vznik ČSR, vie vysvetliť význam 28. a 30. októbra 1918, úlohu Martina a význam Martinskej deklarácie

Medzipredmetové vzťahy: GEG, VYV, SJL, VUM

Prierezové témy: multikultúrna výchova, tvorba projektu a prezentačné zručnosti, osobnostný a sociálny rozvoj, finančná gramotnosť

Obsahový štandard: Bratislava – hlavné mesto Slovenska

Výkonový štandard: Žiak vie analyzovať a zhodnotiť ako vyzerala Bratislava v danej dobe, prečo bola zvolená za hlavné mesto, ako sa rozvíjala v danom období

Medzipredmetové vzťahy: GEG, SJL, VYV, VUM, IKT

Prierezové témy: multikultúrna výchova, enviromentálna výchova, finančná gramotnosť, mediálna výchova

Obsahový štandard : Ako sa Lenin dostal k moci

Výkonový štandard: Žiak vie charakterizovať - opísať osobnosť V. I. Lenina a príčiny uchopenia moci z jeho strany

Medzipredmetové vzťahy: GEG, VYV, IKT

Prierezové témy: multikultúrna výchova, tvorba projektu a prezentačné zručnosti, finančná gramotnosť, osobnostný sociálny rozvoj

Obsahový štandard: Mussolini a jeho čiernoodenci

Výkonový štandard: Žiak vie opísať príčiny vzniku fašizmu a vysvetliť tento pojem

Medzipredmetové vzťahy: SJL, VYV, GEG

Prierezové témy: multikultúrna výchova, osobnostný a sociálny rozvoj, finančná gramotnosť

Obsahový štandard: Hitlerova diktatúra v Nemecku

Výkonový štandard: Žiak vie vysvetliť príčiny Hitlerovho mocenského rozpínania a jeho vojenské útoky proti EU, vie vymenovať príčiny vzniku nacizmu a vysvetliť jeho podstatu

Medzipredmetové vzťahy: GEG, VYV, SJL, IKT

Prierezové témy: multikultúrna výchova, enviromentálna výchova, tvorba projektu a prezentačné zručnosti, finančná gramotnosť

Obsahový štandard: Slovensko hľadá svoju cestu

Výkonový štandard: Žiak vie čo znamenal pre Slovensko vstup do spoločného ČSR, akú úlohu sme zohrávali v spoločnom štáte

Medzipredmetové vzťahy: GEG, VYV, SJL

Prierezové témy: multikultúrna výchova, enviromentálna výchova, tvorba projektu a prezentačné zručnosti, finančná gramotnosť, osobnostný a sociálny rozvoj

Obsahový štandard: Zápas o každodenný chlieb

Výkonový štandard: Žiak vie uviesť podstatné znaky politického a hospodárskeho

vývoja ČSR medzi vojnami, aké bolo hospodárstvo na Slovensku, „veľká kríza“ rok 1929 – vznikla v USA

Medzipredmetové vzťahy: GEG, SJL, VYV

Prierezové témy: multikultúrna výchova, enviromentálna výchova, mediálna výchova, finančná gramotnosť

Obsahový štandard : Nepoznaná sloboda

Výkonový štandard: Žiak opíše pozitíva aj negatíva spoločného štátu, aké boli časopisy, spolky na Slovensku

Medzipredmetové vzťahy: GEG, VYV, IKT, HUV

Prierezové témy: multikultúrna výchova, tvorba projektu a prezentačné zručnosti, finančná gramotnosť

Obsahový štandard: Škola – základ života

Výkonový štandard: Žiak vie a chápe aké boli dôsledky maďarizácie pre slovenské školstvo, ako sa budovali slovenské školy, aké Univerzity vznikli na našom území

Medzipredmetové vzťahy: SJL, VYV, GEG, VUM

Prierezové témy: multikultúrna výchova, osobnostný a sociálny rozvoj, mediálna výchova, finančná gramotnosť

Obsahový štandard : Polročný test

Výkonový štandard: Žiak vie písomne aj ústne vysvetliť naučené učebné látky

Medzipredmetové vzťahy: GEG, VYV, SJL, IKT

Prierezové témy: multikultúrna výchova, enviromentálna výchova, tvorba projektu a prezentačné zručnosti

Obsahový štandard: Spoluobčania či protivníci

Výkonový štandard: Charakterizovať pozitíva aj negatíva spoločného štátu

Medzipredmetové vzťahy: SJL, VYV, GEG

Prierezové témy: multikultúrna výchova, osobnostný a sociálny rozvoj, finančná gramotnosť

Obsahový štandard: Milovníky vedy a techniky

Výkonový štandard: Žiak vie charakterizovať nové vedecké a technické objavy, vie, kto boli vedci ako Einstein, Fleming

Medzipredmetové vzťahy: GEG, VYV, SJL, IKT, VUM

Prierezové témy: multikultúrna výchova, enviromentálna výchova, tvorba projektu a prezentačné zručnosti, finančná gramotnosť

Obsahový štandard: Zlaté dvadsiate roky?

Výkonový štandard: Žiak pozná a vie vymenovať aspoň 6 osobností z oblasti filmu, rozhlasu, opery, ktorí v tej dobe písali históriu, osobnosti ako Ch. Chaplin, P. Coubertén, M. Dietrichová

Medzipredmetové vzťahy: GEG, SJL, VYV, VUM

Prierezové témy: multikultúrna výchova, enviromentálna výchova, finančná gramotnosť, osobnostný a sociálny rozvoj

Obsahový štandard : Nové cesty umenia a architektúry

Výkonový štandard: Žiak vie vysvetliť nové znaky a nové smery v umení a architektúre, kto boli osobnosti ako S. Dalí, M. Chagall, O. Dix, L. Corbusier

Medzipredmetové vzťahy: GEG, VYV, IKT, VUM, SJL

Prierezové témy: multikultúrna výchova, tvorba projektu a prezentačné zručnosti, osobnostný a sociálny rozvoj, mediálna výchova

Obsahový štandard: Kultúrny rozlet Slovenska

Výkonový štandard: Žiak vie základné fakty o vede, kultúre a školstve, vie ako vzniklo Slovenské národné divadlo, Slovenský rozhlas

Medzipredmetové vzťahy: SJL, VYV, GEG, HUV, VUM

Prierezové témy: multikultúrna výchova, osobnostný a sociálny rozvoj, mediálna výchova, finančná gramotnosť

Obsahový štandard: Mračná nad Česko– Slovenskom

Výkonový štandard: Žiak vie uviesť príčiny a dôsledky mníchovskej dohody pre vývin v ČSR, Viedenská arbitráž – aké boli územné straty Slovenska

Medzipredmetové vzťahy: GEG, VYV, SJL, IKT

Prierezové témy: multikultúrna výchova, enviromentálna výchova, tvorba projektu a prezentačné zručnosti, finančná gramotnosť

Obsahový štandard: Rozbitie Česko-slovenskej republiky

Výkonový štandard: Žiak vie opísať príčiny rozbitia ČSR

Medzipredmetové vzťahy: SJL, VYV, GEG

Prierezové témy: multikultúrna výchova, osobnostný a sociálny rozvoj, finančná gramotnosť

Tematický celok: Druhá svetová vojna (12 hodín)

Obsahový štandard: Druhá svetová vojna

Výkonový štandard: Žiak vie vysvetliť príčiny a chápe aká bola druhá svetová vojna, jej význam pre dnešný svet, hrôzy, ktoré po sebe zanechala, následky nehorázných charakterov na ľudských životoch a obrovské materiálne škody

Medzipredmetové vzťahy: GEG, VYV, SJL, IKT, KTN

Prierezové témy: multikultúrna výchova, enviromentálna výchova, tvorba projektu a prezentačné zručnosti, finančná gramotnosť

Obsahový štandard: Európa-obet' diktátorov

Výkonový štandard: Žiak vie uviesť príčiny II. svetovej vojny

Medzipredmetové vzťahy: GEG, VYV, SJL, IKT

Prierezové témy: multikultúrna výchova, enviromentálna výchova, tvorba projektu a prezentačné zručnosti, finančná gramotnosť, osobnostný a sociálny rozvoj

Obsahový štandard: Život v okupovanej Európe

Výkonový štandard: Žiak vie opísať hospodársky vývoj, snaží sa pochopiť rozdielnosť názorov na dané obdobie

Medzipredmetové vzťahy: GEG, SJL, VYV

Prierezové témy: multikultúrna výchova, enviromentálna výchova, mediálna výchova, finančná gramotnosť

Obsahový štandard : Vznik nového štátu

Výkonový štandard: Žiak vie vysvetliť zmluvu o ochrannom pomere medzi Nemeckom a SR, vie charakterizovať politický systém SR a pochopiť jeho smerovanie pozitíva aj negatíva spoločného štátu, aké boli časopisy, spolky na Slovensku

Medzipredmetové vzťahy: GEG, VYV, IKT, HUV

Prierezové témy: multikultúrna výchova, tvorba projektu a prezentačné zručnosti, finančná gramotnosť, osobnostný a sociálny rozvoj

Obsahový štandard: Nový štát na mape Európy

Výkonový štandard: Žiak vie vysvetliť zmluvu o ochrannom pomere medzi Nemeckom a SR, vie charakterizovať politický systém SR a pochopiť jeho smerovanie

Medzipredmetové vzťahy: SJL, VYV, GEG, VUM

Prierezové témy: multikultúrna výchova, osobnostný a sociálny rozvoj, mediálna výchova, finančná gramotnosť

Obsahový štandard : Život v Slovenskom štáte

Výkonový štandard: Žiak vie opísať hospodársky vývoj, snaží sa pochopiť rozdielnosť názorov na obdobie 1939 – 1945, vznik podnikov na Slovensku ako Baťa, Škoda, Slovnaft,

Medzipredmetové vzťahy: GEG, VYV, SJL, IKT

Prierezové témy: multikultúrna výchova, enviromentálna výchova, tvorba projektu a prezentačné zručnosti, finančná gramotnosť

Obsahový štandard: Aký bol Slovenský štát ?

Výkonový štandard: Žiak vie vysvetliť základné črty SR, jej Ústavu, predstaviteľov, vie vysvetliť klady a zápory SR, najmä riešenie tzv. židovskej otázky, ako žili židia na Slovensku – deportácie – prvá v roku 1942

Medzipredmetové vzťahy: VYV, GEG, KTN, SJL, IKT

Prierezové témy: multikultúrna výchova, osobnostný a sociálny rozvoj, finančná gramotnosť

Obsahový štandard: Veľmoci proti Hitlerovi

Výkonový štandard: Žiak vie analyzovať priebeh II. svetovej vojny, vie opísať zásadný zvrat v bojoch, vie uviesť príklady nacistického teroru a pochopiť jeho dôsledky, vie opísať odboj voči fašizmu vo svete, pozná základné údaje o začiatku a konci II. sv. vojny

Medzipredmetové vzťahy: GEG, VYV, SJL, IKT, VUM

Prierezové témy: multikultúrna výchova, enviromentálna výchova, tvorba projektu a prezentačné zručnosti, finančná gramotnosť

Obsahový štandard: Slovenské národné povstanie

Výkonový štandard: Žiak vie charakterizovať domáci a zahraničný odboj, vie opísať prípravu, priebeh a výsledky SNP, vie uviesť základné údaje o oslobodzovaní

Medzipredmetové vzťahy: GEG, SJL, VYV, VUM

Prierezové témy: multikultúrna výchova, enviromentálna výchova, finančná gramotnosť, osobnostný a sociálny rozvoj

Obsahový štandard : Porážka Nemecka a jeho spojencov

Výkonový štandard: Žiak vie charakterizovať koniec 2. sv. vojny, vie ako kapitulovali porazené štáty Nemecko, Taliansko, Japonsko, vie kedy a za akým účelom bola použitá prvá atómová bomba

Medzipredmetové vzťahy: GEG, VYV, IKT, VUM, SJL

Prierezové témy: multikultúrna výchova, tvorba projektu a prezentačné zručnosti, osobnostný a sociálny rozvoj, mediálna výchova

Tematický celok: Svet po druhej svetovej vojne (18 hodín)

Obsahový štandard: Svet po druhej svetovej vojne

Výkonový štandard: Žiak chápe obraz sveta po vojne a vie si zobrať poučenie, ako sa ľudia dajú ovplyvniť a zmanipulovať a ako dokážu urobiť hrozné veci pod vplyvom demagógie

Medzipredmetové vzťahy: SJL, VYV, GEG, HUV, VUM

Prierezové témy: multikultúrna výchova, osobnostný a sociálny rozvoj, mediálna výchova, finančná gramotnosť

Obsahový štandard: Rozdelenie Európy

Výkonový štandard: Žiak vie opísať ukončenie II. svetovej vojny a povojnové usporiadanie sveta, vie pochopiť úlohu Marshallovho plánu, rozdelenie Európy na západnú a východnú časť

Medzipredmetové vzťahy: GEG, VYV, SJL, IKT

Prierezové témy: multikultúrna výchova, environmentálna výchova, tvorba projektu a prezentačné zručnosti, finančná gramotnosť

Obsahový štandard: Návrat Slovenska do obnovenej ČSR

Výkonový štandard: Žiak vie ako prebiehalo oslobodzovanie Slovenska od nemeckých vojsk, ako vyzerala obnova hraníc z roku 1938 aký bol v tom období politický život, vytvorenie Košického vládneho programu, kto bol gen. Ludvík Sloboda, vie ako vyzeralo Slovensko v tom období, ako sa začala republika obnovovať

Medzipredmetové vzťahy: SJL, VYV, GEG, HUV, VUM

Prierezové témy: multikultúrna výchova, osobnostný a sociálny rozvoj, mediálna výchova, finančná gramotnosť

Obsahový štandard: Pod Stalinovým tieňom

Výkonový štandard: Žiak vie pochopiť pojem železná opona, studená vojna

Medzipredmetové vzťahy: GEG, VYV, SJL, IKT

Prierezové témy: multikultúrna výchova, enviromentálna výchova, tvorba projektu a prezentačné zručnosti, finančná gramotnosť

Obsahový štandard: Na západ od železnej opony

Výkonový štandard: Žiak vie ako prebiehalo rozdelenie Nemecka medzi 2 supervelmoci, prečo mali ľudia a svet obavy zo Stalinovej expanzie, kde sú začiatky európskej integrácie

Medzipredmetové vzťahy: GEG, VYV, SJL, IKT

Prierezové témy: multikultúrna výchova, enviromentálna výchova, tvorba projektu a prezentačné zručnosti, finančná gramotnosť

Obsahový štandard : Na východ od železnej opony

Výkonový štandard: Žiak vie, čo bola sovietskizácia strednej a východnej Európy, pojem „železná opona“, čo bola rada vzájomnej hospodárskej pomoci

Medzipredmetové vzťahy: GEG, VYV, IKT, VUM, SJL

Prierezové témy: multikultúrna výchova, tvorba projektu a prezentačné zručnosti, osobnostný a sociálny rozvoj, mediálna výchova

Obsahový štandard: Sovietizácia Československa

Výkonový štandard: Žiak vie vysvetliť príčiny zmeny orientácie ČSR a neblahé následky z toho vyplývajúce. Vie porovnať fašizmus a komunizmus. Ukázať mnohé ich spoločné črty, napríklad aj porovnaním Hitlera a Stalina.

Medzipredmetové vzťahy: SJL, VYV, GEG, HUV, VUM

Prierezové témy: multikultúrna výchova, osobnostný a sociálny rozvoj, mediálna výchova, finančná gramotnosť

Obsahový štandard: Koniec kolonializmu

Výkonový štandard: Žiak vie pochopiť význam Helsinskej mierovej konferencie

Medzipredmetové vzťahy: GEG, VYV, SJL, IKT

Prierezové témy: multikultúrna výchova, enviromentálna výchova, tvorba projektu a prezentačné zručnosti, finančná gramotnosť

Obsahový štandard: Rovnováha strachu

Výkonový štandard: Žiak vie uviesť prejavy studenej vojny

Medzipredmetové vzťahy: SJL, VYV, GEG, HUV, VUM

Prierezové témy: multikultúrna výchova, osobnostný a sociálny rozvoj, mediálna výchova, finančná gramotnosť

Obsahový štandard: Dve tváre komunistickej totality

Výkonový štandard: Žiak vie vysvetliť klady a zápory komunistickej diktatúry

Medzipredmetové vzťahy: GEG, VYV, SJL, IKT

Prierezové témy: multikultúrna výchova, enviromentálna výchova, tvorba projektu a prezentačné zručnosti, finančná gramotnosť

Obsahový štandard: Neúspešný pokus o reformu

Výkonový štandard: Žiak vie čo, kto bola tzv. Pražská jar a osobnosť Alexandra Dubčeka čo znamenala pre náš štát

Medzipredmetové vzťahy: GEG, VYV, SJL, IKT

Prierezové témy: multikultúrna výchova, enviromentálna výchova, tvorba projektu a prezentačné zručnosti, finančná gramotnosť

Obsahový štandard: Umŕtvená spoločnosť

Výkonový štandard: Žiak vie vysvetliť prečo sa bála spoločnosť politického systému na našom území, ako nás ovplyvňoval ZSSR

Medzipredmetové vzťahy: SJL, VYV, GEG, HUV, VUM

Prierezové témy: multikultúrna výchova, osobnostný a sociálny rozvoj, mediálna výchova, finančná gramotnosť

Obsahový štandard: Svetlá a tieň civilizácie

Výkonový štandard: Žiak vie priblížiť nedávne udalosti, ktoré dodnes ovplyvňujú náš život a určite budú ovplyvňovať aj život ďalšej generácie, ako boli atómový a kozmický vek

Medzipredmetové vzťahy: GEG, VYV, SJL, IKT

Prierezové témy: multikultúrna výchova, enviromentálna výchova, tvorba projektu a prezentačné zručnosti, finančná gramotnosť

Obsahový štandard: Umenie „salónov a ulíc“

Výkonový štandard: Žiak vie aké bolo umenie a kultúra vtedajšej doby vo svete – pop-art a abstrakcionizmus, pozná najvýznamnejšie osobnosti filmu, kultúry a hudby – Beatles, J. Dean, M. Monroe

Medzipredmetové vzťahy: GEG, VYV, SJL, IKT

Prierezové témy: multikultúrna výchova, enviromentálna výchova, tvorba projektu a prezentačné zručnosti, finančná gramotnosť

Obsahový štandard: Slovenská kultúra v podmienkach totality

Výkonový štandard: Žiak vie pochopiť spoločenský život danej doby v najdôležitejších jeho sférach, vie aký bol kultúrny život v danom období

Medzipredmetové vzťahy: SJL, VYV, GEG, HUV, VUM

Prierezové témy: multikultúrna výchova, osobnostný a sociálny rozvoj, mediálna výchova, finančná gramotnosť

Obsahový štandard: Koniec nehybnosti

Výkonový štandard: Žiak vie rozprávať o procese rozpadu ZSSR a jeho dôsledkoch

Medzipredmetové vzťahy: GEG, VYV, SJL, IKT

Prierezové témy: multikultúrna výchova, enviromentálna výchova, tvorba projektu a prezentačné zručnosti, finančná gramotnosť

Tematický celok: Dejiny súčasnosti (8 hodín)

Obsahový štandard: Prevratný rok 1989

Výkonový štandard: Žiak vie a chápe svetovú a najmä európsku situáciu v roku 1989, najmä opätovné zjednotenie Nemecka, pád berlínskeho múru, čo znamenal rozpad Juhoslávie

Medzipredmetové vzťahy: SJL, VYV, GEG, HUV, VUM

Prierezové témy: multikultúrna výchova, osobnostný a sociálny rozvoj, mediálna výchova, finančná gramotnosť

Obsahový štandard: Na ceste k Európskej Únii a na ceste k demokracii a samostatnosti

Výkonový štandard: Žiak vie a chápe predpoklady vzniku zjednotenej Európy do európskej Únie – zásluhou najmä J. Monnet, R. Schuman, K. Adenauer. Vznik spoločnej európskej meny eura. Chápe významný deň v našich národných dejinách a to 17. 11. 1989 – a situáciu ktorá nasledovala potom, pozná najvýznamnejšie osobnosti danej doby – A. Dubček, V. Havel, M. Kováč

Medzipredmetové vzťahy: GEG, VYV, SJL, IKT, VUM

Prierezové témy: multikultúrna výchova, enviromentálna výchova, tvorba projektu a prezentačné zručnosti, finančná gramotnosť

Obsahový štandard: Vstup Slovenska do EU a NATO

Výkonový štandard: Žiak vie a chápe význam pre našu krajinu vstup do severo-atlantickej aliancie- NATO a do EU, osobnosti ako. G. Verheugen, Ján Fígel', nová finančná mena - euro

Medzipredmetové vzťahy: GEG, VYV, SJL, IKT

Prierezové témy: multikultúrna výchova, enviromentálna výchova, tvorba projektu a prezentačné zručnosti, finančná gramotnosť

Obsahový štandard : Opakovanie celoročného učiva

Výkonový štandard: Žiak vie a chápe učivo ako jeden ucelený celok, problematiku, ktorá sa ho bezprostredne dotýka

Medzipredmetové vzťahy: GEG, VYV, IKT, VUM, SJL

Prierezové témy: multikultúrna výchova, tvorba projektu